

6.

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

ČTVRTEK 19. 6. 2025 *Fabrika* SVITAVY 2025

ÚVODNÍK

We'll-be-in... the end!

A tak je za námi týden, který utekl dřív než limonáda na osluněném schodišti Fabriky. Přehlídka nám nabídla divadlo, setkání, slova i ticho. Něco se povedlo víc, něco méně, ale to už k životu i divadlu patří. Redakce přežila v plném počtu, v relativním zdraví a s pocitem, že wellbeing není jen slovo do větru. Děkujeme, že jste četli, psali, hráli, smáli se i mlčeli. Tak zase za rok! A teď už opravdu: **konec**.

ChatGPT slovy Josefa Pekárka

A tak je za námi další ročník, další dny plné scén, gest, nedorozumění i nadšení. Plakáty vylepené, cedule zahlédnuté, zákazy respektovány, hrací prostory přeházeny. Dětská scéna opět proměnila Svitavy v epicentrum výskytu tvořivosti a pohybu, který se nedá jednoduše zastavit. Kdo se jednou nadechl atmosféry Fabriky a kina, už nikdy nebude stejný. A kdo ne, má šanci příští rok. Tak tedy: klaníme se, balíme, mizíme. **KONEC**.

ChatGPT slovy Markéty Somolové

A tak je to hezké, když se trochu leskne oko dojaté. Zaleží na tom, jak je divadlo pojaté. A pak nepojde. Zůstává v rámečcích a kůži. I muži i ženy i děti nadané. A než se naděje naděje, je tu neděle a z neděle hop skok do čtvrťka.

Čtvrťka je popsána. Dětským barvama a láme lem mezu u údolí dolu. Domů jedeme. A vezeme ze světa Svitav svit a vy ho vezete taky. Tak jaké pak saky paky! Vezmeme vaky na raky a zpět po cestě, která sem vedla. Poté, co nás ke chvíli štěstí a umění svedla a svedla to dobře.

Konec.

Tomáš Větrovský

NA SLOVÍČKO S...

... JAKUBEM HULÁKEM, POŘADATELEM DĚTSKÉ SCÉNY

Jaký pocit si odnášíš z letošního festivalu?

Překvapivě radostný. Na začátku jsem byl trochu rozladěný z toho, že se přihlásilo na semináře méně lidí. To zamerzí, když víte, kolik jste dali do příprav práce. Na místě jsem ale viděl, že je tu pořád spousta lidí, pro které to má smysl, takže to stálo za to.

V čem byla letošní vystoupení pro tebe inspirativní? Vypíchl bys nějaké konkrétní principy?

Potěšilo mě třeba představení TO. Obdivoval jsem tu odvahu věnovat se takovému tématu v dětském souboru. Bylo to dobře postavené a citlivé.

Co bys udělal příště jinak?

Chtěl bych říct, že bych chodil dřív spát, abych vše viděl pořád čerstvými očima, ale je to hloupost. Jezdím sem, abych se potkával s lidmi a občas to nejde jindy než večer.

Co by sis přál příště vidět?

Na to mám jasnou odpověď. Přál bych si tu vidět víc zkušených vedoucích souborů a pedagogů, kteří by přehlídku vnímali – tak jako kdysi – jako příležitost k setkání, kterou prostě nemůžu vynechat.

Čím by ti mohl někdo na festivalu udělat radost?

Mně by udělali radost v hotelu, kdyby mi každý den nevyměňovali ručníky, mýdlo a další věci, protože moje duše ekologa u toho strádá. Jinak je ubytování perfektní.

Z čeho se skládá rozpočet pro Dětskou scénu?

Hlavním donátorem je Ministerstvo kultury jako náš zřizovatel. Velké částky poskytují Pardubický kraj a město Svitavy, MŠMT a v posledních dvou letech také nadace Život umělce. Celkový rozpočet se pohybuje přes milion korun.

Jakou hodnotu má pro tebe dramatická výchova?

Pro mě je dramatická výchova obecně výchova k tvořivosti a k tvořivému přístupu k životu a ke světu. Na prvním místě je u mne kreativita.

Otázky pokládal Tomáš Větrovský

NA SLOVÍČKO S...

... PAVLEM KOCYCHEM, GRAFIKEM DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY

Pavle, občas se o tobě zmíní, že jsi námořní kapitán a většinu roku trávíš na moři. Co tě k tomu vedlo?

Jsem vystudovaný architekt a scénograf. Tuhle práci jsem dělal celý svůj život. Myslel jsem si, že je to tak dané. Hodně lidí mě od toho zrazovalo, ale někdy to prostě nejsou správné cesty, za klávesnicí.

Co pro tebe znamená čas na pevnině a jakou roli pro tebe v tom krátké čase hraje Dětská scéna?

Mám moře rád. Ale doma je opravdu doma. Jsem asi jediný námořník v Čechách, který se na moři těší, až bude na pevnině. Když jsem na pevnině, tak hodně přednáším a píšu odborná skriptta. Dětská scéna je v tom všem ještě takový ostrůvek.

Letos slavíš na Dětské scéně 25. výročí. Jak vnímáš její proměnu v letech?

Hodně se proměnil typ představení, která tady vidíme. Soubory pracují s různorodými předlohami – možná už se dá mluvit o site-specific divadle. Před patnácti lety by se vůbec nepracovalo s tematizováním konkrétních příběhů. Tvoří se představení s přesahem do budoucna. Děti mají zájem o dění kolem sebe.

Dětská scéna se proměnila i po stránce zázemí. Když jsem v roce 2000 začal jezdit, vozili jsme si s Romanem Černíkem a Jakubem Hulákem všechno technické vybavení sami. Všechny scanery, tiskárny a pak jsme si ještě dělali síťování. V té době nám to přišlo normální. Teď můžu jet jen s jednou taštičkou.

Každé číslo doprovází tvůj komiks. Provází tě komiks i v běžném životě?

Komiks mě provází už od časopisu Obratel festivalu Zlomvaz, jehož jsem zakládajícím členem. Mám moc rád Asterixe a Obelixe. Trénoval jsem si na nich kresbu, myslím, že je v mých komiksech pořád vidět jejich stopa.

Děkuji za rozhovor.

Ptala se Markéta Somolová

NAHLÉDLI JSME DO...

... SEMINÁŘE B /
TĚLO JAKO NÁSTROJ KOMUNIKACE A SDĚLENÍ

Do dílny semináře B jsme nahlédli naposledy v neděli. V posledních několika minutách se skupina věnovala práci v prostoru ve dvojici. Jeden vedl, druhý se nechával vést. „Když jste unaveni, je dobré si tyhle role umět vystřídat.“ (wellbeing, pozn. red.)

V závěru lekce seminaristé nepracovali jen s tělem, ale i s papírem a tužkou. Pohybem, který zanechá stopu myšlenky. Měli se zamyslet nad situací nebo událostí, která se jim stala v minulosti. Potom přemýšleli, jaký k ní měli postoj a jak se proměnila. „Odnesla jsem si..., přijala jsem to...“ Prostorem zněla slova jako: poučení, přijímání, ale také strach nebo zlepení.

Když jsme do pohybového semináře nahlédli ve středu, byla skupina plně ponořena do zkoušení. Seminaristé si pečlivě opakovali pohyb na ticho i na hudbu. A vyzkoušeli si i práci na jevišti.

V závěru dnešní dílny proběhlo také loučení s lektorkou Lenkou Jišovou, která odjížděla na jiné taneční vystoupení. Seminaristé společně s lektorkou reflektovali svá očekávání, jejich naplnění a nové objevy. Seminář s názvem Tělo jako nástroj komunikace a sdělení v některých účastnících vzbuzoval očekávání až tanečně zaměřeného semináře. Milé překvapení potom účastníci zažili, když se s lektorkou věnovali pohybové improvizaci. Na to navazovala myšlenka o tom, že se seminaristé během dílny zaměřovali na vnímání fungování těla a vyzkoušeli si dynamické i klidové aktivity. Někteří objevili svůj zájem o scénický tanec, jiní si objevili další (pohybovou) možnost sebevyjádření.

V neposlední řadě byl zmíněn výstup z komfortní zóny, kterou pro účastníky představovala netypická vědomá práce s tělem, ale i výstup před publikem.

Nahlédla Markéta Somolová

NAHLÉDLI JSME DO...

... SEMINÁŘE C /
DIVADELNÍ INSPIRACE

Hlavním tématem dnešního semináře C, s názvem Divadelní inspirace, byla tvorba a práce s postavou. Dnes se účastnilo semináře více studentů než předešlého dne, a tak z něj bylo i více výstupů v jeho závěru. Po krátkém úvodu a rozdělení do skupin přišel první úkol: vytvořit ve skupinkách postavu a popsat její charakter. Na papíře se začaly objevovat první rysy.

Za chvíli se v místnosti zhmotnili například Vilém Hydrant, který se vyznačoval svým xenofobním narcismem. Manželka Jojo, kterou bije její manžel, ale i tak je dominantní a perfekcionista. Anežka, milující maminka navštěvující kostel a obdarovávající bezdomovce a Kačka, dcera hrající doma na klavír a mající ve škole problémy v kolektivu.

Následovaly krátké divadelní obrazy, ve kterých měla postava ožít v jednom vybraném prostředí. Po tomto ožítí se měli účastníci pokusit napsat i její stručný životopis. S tímto životopisem měli vytvořit další čtyři scénky. Dvě veselé a dvě smutné a v každé z nich měl postavu zastupovat jiný člen skupiny. Zpestřením pak bylo, že týmy měly využít k těmto scénám prostor celé Fabriky, takže jste je včera možná i spatřili.

Co říci závěrem? Účastníci semináře ocenili bezpečný prostor, který při jejich setkávání vznikl. Poděkovali Pavlu Skálovi za možnost zkusit si různé druhy improvizací a Pavel ocenil, kromě odvahy a nasazení, že si všichni byli zároveň i vděčnými diváky. Na večer se neplánovala ukázka ze semináře.

Nahlédl Tomáš Větrovský ... na semináři C

VČERA JSME VIDĚLI...

... na semináři A

... na semináři B

... na semináři C

VČERA JSME VIDĚLI...

... na semináři A

... na prezentaci semináře B

... na semináři C

NAHLÉDLI JSME DO...

... SEMINÁŘE A / OD HLEDÁNÍ TÉMATU KE SPOLEČNÉ TVORBĚ INSCENACE AUTORSKÉHO DIVADLA

Zavítal jsem na poslední dvě hodiny dnešního semináře, vedeného maďarským lektorem Viktorem Szivák-Tóthem, ale než jsem vstoupil, tak jsem chvíli zůstal stát za dveřmi, jelikož ze třídy zněla silná skupinová hádka. Usoudil jsem, že to jistě bude jen v rámci aktivity. Naštěstí se situace za chvíli zklidnila a já vstoupil dovnitř již do uvolňujícího smíchu seminaristů.

To však již aktivity skončily a účastníci se přesunuli k reflexi dosavadního průběhu semináře a plánování večerní ukázky práce. Snažil jsem se porozumět, čemu se tady od pátku věnovali. Připadal jsem si jako návštěvník na cizí planetě, který nerozumí jedinému slovu. Přesto se mi podařilo zachytit pár střípků (o jejichž správnosti a věrohodnosti si však nejsem stoprocentně jist). Účastníci se tedy zabývali prací na polarizujících společenských tématech, jako například „TVŮJ PŮVOD TĚ PŘEDURČUJE“. Zkoušeli herecké etudy pokládáním si otázek bez odpovědí, anebo naopak odpovídáním na neotázky. Hledali tím postoje k situacím.

Porozumění pojmu „soucenné divadlo“ mi tak zůstalo utajeno. Na druhou stranu jsem viděl otevřený demokratický přístup lektora, který umožňoval seminaristům velkou tvůrčí svobodu. Nejvíce se to údajně projevovalo v tom, že když měl někdo z přítomných upřesňující dotaz k aktivitě, tak Viktor reagoval v tom smyslu, abychom si nezavírali dveře, že je možné vše a pojďme to vyzkoušet.

Zbytek času byl věnován přípravě a diskusi o tom, co se objeví na večerní ukázce ze semináře a jakou to bude mít strukturu. To však byl úkol pro samotné seminaristy, aby to zpracovali.

Nahlédl Josef Pekárek

VIDĚLI JSME...

... UKÁZKU SEMINÁŘŮ A A B

Seminář A pozval diváky demokraticky na jeviště Fabriky spolu s aktéry. Přihlízející se rozsadili do dvou řad proti sobě a mezi nimi vznikl hrací prostor. Lektor Viktor Szivák-Tóth uvedl, co se bude dít. Divákům se rozdaly papírky s otázkami, k nimž měli zaujmout stanovisko ano, nebo ne. Poté se rozsypaly barevné papírky s otázkami pro seminaristy, kteří v první fázi zaplňovali prostor po dvojicích nebo trojicích. Přitom jsme viděli několik možností kladení otázek: sobě navzájem, pro sebe, pouze vyřčení odpovědi. Bylo zajímavé sledovat energii vystupujících a jejich vztah k otázce i během tvoření odpovědi. Všechny otázky se vztahovaly k reflexi semináři.

V druhé části ukázky se přešlo k ukázce konkrétní aktivity, kterou však lektor vymyslet pro seminaristy improvizovaně. Šlo o dvouminutový život jepic, kdy již v postavě (vytvořené předem v lekcích na základě tématu „původ nás určuje“) jednotlivci vstávali, žili a umírali dle vyřčených pořadových čísel.

Josef Pekárek

Při večerní ukázce aktivit ze semináře B se účastníci dílny poprali hned s několika výzvami. Od výstupu před publikem až po zvládnutí celé ukázky bez přítomnosti lektorky Lenky Jíšové. Pozici u světla a zvuku ochotně převzal učitel ze Střední pedagogické školy v Krnově Adam Růžička.

V závěrečné ukázce se proluly všechny prvky, které si účastníci pohybové dílny vyzkoušeli. Viděli jsme vědomý pohyb skupiny na jevišti, práci menších skupin nebo dvojic. Seminaristé předvedli zaměření na osu těla, pohyb nohou a rukou až do konečků prstů. U jedné ze skupin jsme viděli práci s energií přes celý prostor jeviště, u další práci s imaginárním předmětem. V závěru představení nám seminaristé dílny B prozradili celé gró pohybové inscenace. A naše nahlížení do dílny vám už možná mohlo napovědět. „Co se vám stalo v minulosti? Jak jste se k tomu postavili? A CO se změnilo?“ Ztráta. Poučení. Strach. Odpuštění. Tradice. Impuls. Sebepoznání. ZMĚNA.

Markéta Somolová

PŘEDSTAVUJEME...

... REDAKCI DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY

Všem lektorům a lektorkám jsme položili šest stejných otázek:

1. Pokolikáté jste letos již na Dětské scéně? A jaké příjemné vzpomínky se vám s přehlídkou pojí?

2. Čemu se profesně nejčastěji věnujete? A co vás v letošním roce v tomto oboru ne/potěšilo?

3. Když už budete mít ve Svitavách spoustu pracovních povinností, kdy a jak si „ukradnete“ chvíli na klid a relax?

4. Jak trávíte volný čas, když už nemusíte pracovat?

5. Jaké představení či knihy byste doporučil/a účastníkům Dětské scény? A proč?

6. Co byste popřál/a účastníkům Dětské scény, aby letošní přehlídku prožili v duchu „wellbeingu“?

JOSEF PEKÁREK

1. Myslím, že celkově podeváté. Mám zkušenost jako seminarista, redaktor a šéfredaktor.

2. Kromě ředitelování ZUŠ mě těšili komunitní projekty, ale dávám si energetickou přestávku. Jinak tvořím objektové či loutkové představení v souboru Přespolní.

3. Na Stodolu a doprovodný program vždy, když nebudu muset psát. Jinak snad i na přírodní koupání kolem Svitav nebo zákusek.

4. Přemýšlením o představeních:) Setkáváním, turistikou nebo tancem.

5. Mám plnou knihovnu doporučených knih – k budoucímu přečtení. Z představení *Gaga* od Malého divadla z Českých Budějovic nebo skupinu Frás.

6. Pišu zpětně po DS, takže vím, že téma bylo naplněno, rezonovalo a dosahováno v plném míře.

MARKÉTA SOMOLOVÁ

1. Letos jsem na Dětské scéně podruhé, vloni jsme tu byly v rámci studia na KVD.

2. Zatím studuji, takže hlavně studiu českého jazyka, literatury, občanské výchovy a dramataku. A taky jsem lektorka dramataku v plzeňském Moving Station.

3. Možná jsem trochu nestihla odpovědět na otázky včas, takže budu aktuální. Chvilu na klid, kafe a povídání jsem si stihla ukradnout mezi představeními a diskusemi ve Stodole.

4. Procházkou v přírodě nebo kolem řeky. S přáteli u ohně, u piva a taky u stolu nebo na výletech s rodinou.

5. Doporučila bych Tanec Praha: *Budiž světlo*. Představení pro mě bylo inspirativní jak tanečním pohybem na jevišti, tak především zdánlivě obyčejnými pohyby „divadla“, které zajišťují hladký průběh představení. A knížku? *Tobiáše Lolnesse*. Možná rovnou všechny knížky francouzského spisovatele Timothée de Fombelle.

6. Teď už jen klidnou cestu domů a co nejpříjemnější návrat do končícího školního roku.

TOMÁŠ VĚTROVSKÝ

1. Jsem na ní letos poprvé.

2. Nejčastěji se věnuji studiu a umění. Potěšilo mě, že po přestupu na nový obor jsem

dokončil zkoušky brzy. Netěší mě však, že ještě nemám studium dokončené.

3. Asi budu relaxovat během pití kávy a toulat se v předstávách v přírodě. Nebo se dojdou podívat, jestli mají ve Svitavách teplý koupací bazén.

4. Převážně s přítelkyní, kávou, anebo sám. Většinou ale ve společnosti jazzu z 30. let.

5. *Sluhu dvou pánů* s Miroslavem Donutílem. Je to klasická hra s jednoduchým dějem a textem. Zároveň je to ale hra, která nabízí pobavení, ale i kvalitní herecké divadelní výkony, ze kterých se mladý herec může vzít inspiraci.

6. Nestresujte se s tím, jestli jste podali

nejlepší výkon na jevišti. Prožijte okamžik, který na něm máte a užijte si ho. Proměňte jeviště na místo, kde si dobijete baterky.

VOJTĚCH MATĚJÍČKA

1. Letos jsem na Dětské scéně posedmé. Ze všech vzpomínek je těžké vybrat jednu, nicméně navždy v mém srdci zůstávají jezinky z inspirativního představení *Z tajného deníku Smolíčka Pé* od studia Damúza.

2. Profesně se věnuji vedení dvou dětských a jednoho studentského souboru a výuce programů na základních školách. Nejvíce mě potěšilo, že se nám se soubory letos podařilo najít témata na inscenace dříve, než měsíc před přehlídkou

3. Schovám se pod hlediště ve Fabrice.

4. Pod hladinou, s potápěčskou výbavou na zádech.

5. Cokoli z našeho libereckého Naivního divadla, pokud bych měl být konkrétní, tak například inscenaci *Červený balónek*.

6. Aby se nechali okouzlit zdejší atmosférou, vychutnali si divadelní představení, napojili se na recitatory a četli *Deník Dětské scény*.

PAVEL KOCYCH

1. Na Dětské scéně – nebo kolem ní – se pohybuji už od roku 2000. To znamená, že letos je to už 25 let, co jsem s ní v kontaktu. Samozřejmě do toho vstoupilo i období covidu – jeden ročník vůbec nebyl, jiný proběhl jen v omezené podobě.

2. Dnes už se profesně nevěnuju divadlu, ale moři. Vedu plavby jako kapitán – na plachetnicích i motorových lodích – a také se věnuji pedagogické činnosti spojené s výcvikem a licencemi pro námořní jachting.

3. Když se nám mezi pátou a šestou ranní podaří uzavřít číslo, tak prostě padnu – a tělo si samo řekne o pauzu. Čas pro sebe si tedy občas doslova „ukradnu“. A tyhle chvíle, kdy vypnu a zpomalím, jsou pro mě zásadní.

4. Rád se procházím – nejen po samotných Svitavách, ale i po okolí, i když čas bývá dost omezený. A když se zadaří, zajdu si i do čajovny a kavárny pod podloubím na svitavském náměstí. Čajovna se jmenuje Šálek štěstí a dá se tam krásně zrelaxovat a dát si i vyhlášený makový koláč pana čajovníka.

5. Sice to není přímo divadelní téma, ale teď mám rozečtenou knihu o první plavbě kolem světa pod plachtami – šlo o cestu samotného Slocuma, legendárního mořeplavce, který jako první obeplul zeměkouli sám na plachetnici. Inspirující čtení pro každého, kdo má rád dálky a ticho oceánu.

6. Popřál bych jim, aby si každý den našli aspoň chvilku pro sebe. Na tiché zastavení, na to být jen tak – sami se sebou. Je to možná ten nejdůležitější čas, který si můžeme dát.

Ptal se Josef Pekárek

ZAÚJALO NÁS...

... standing ovation

... diváci v Trámu

... Jakub Hulák

... západ slunce nad Fabrikou

... moderátor diskusí Roman Černík

... diváci ve Fabrice

TÉMA ČÍSLA...

... FINANČNÍ WELLBEING

Máš po kapsách nějaké chechtáčky? Drobnáky? Papíry v peněžence? Ne? Nevadí!
Nebo vadí? Vadí nemít prachy?

Někdo z nás jich potřebuje ke štěstí víc, někomu stačí tolik, kolik má. A o tom to celé je. Být se svou finanční situací spokojený. Aby finance nebyly zdrojem starostí, ale radostí.

V umění je ta situace ještě o trochu specifitější. Jednou z věcí, která nám dává právě pocit finančního bezpečí a pohody, je stálý příjem. Ten ale umělci ne vždy mají. Stálá práce na jednom místě není příliš častým jevem a mnohdy se drobí do několika měsíců. Ne vždy je tedy v tomto oboru jistota stálého příjmu a i z toho může pramenit stres, úhlavní nepřítel wellbeingu.

My divadelníci ale dobře víme, že prkna, co znamenají svět, přinášejí obrovské množství wellbeingu a ten hlavní důvod, proč se člověk do tohoto světa ponoří nebo je vtažen, nejsou hlavně peníze. Je plný spirituálního, sociálního, digitálního, a konečně právě ne, divadelního wellbeingu! I když každý z nás se pohybuje třeba v trochu jiném odvětví, všem nám dává pocit bezpečí, klidu, regenerace a pokud se tím můžeme žít, je to příjemný bonus navíc.

Já vím... Kdybychom se zeptali většiny lidí, jestli by nechtěli více peněz, asi jen málo by řeklo, že ne. A když už jsme u toho, proč se vlastně nezeptat? Jak jsi na tom s finančním wellbeingem právě ty? Jestli máš čas a čas jsou peníze, přečti si otázky z naší výzvy!

Napsal Tomáš Větrovský

ZAHLEDLI JSME...

... na semináři B

... na semináři B

POZVÁNKA...

Rádi bychom vás seznámili s tím, že časopis **TVOŘIVÁ DRAMATIKA**, periodikum zaměřené na dramatickou výchovu je od 16. 6. 2025 nově na facebooku.

Doporučujeme ho sledovat. Další info naleznete i na webu:

www.drama.cz/periodika

VÝZVA...

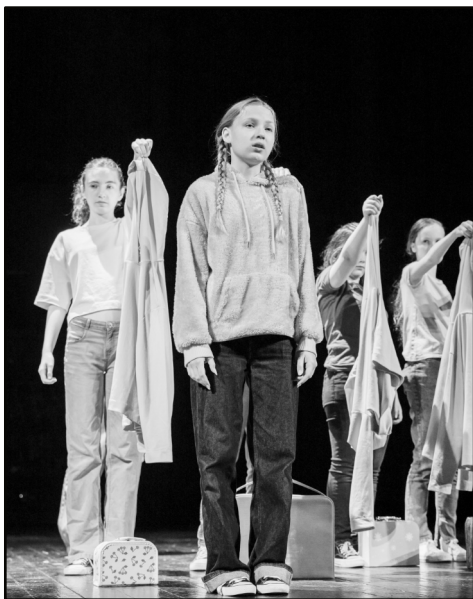
Odpověz si na tyto tři otázky:

1. Jsou teď pro tebe v tvém životě peníze důležité?
2. Kdybys dostal 10 000 korun, co bys s nimi udělal/a?
3. Jsou pro tebe i důležitější věci než finance? Jaké hodnoty to jsou?

... na semináři C

VČERA JSME VIDĚLI...

Bod 52 internátního řádu

Rozdvojený svět

Orfeus

ZAPSALI JSME...

... OČIMA LEKTORŮ O 5. BLOKU

Bod 52 internátního řádu

Inscenace souboru Šílený děti z SVČ Lužánky v Brně vznikla na základě knihy *Zimní bitva* od Jeana-Clauda Mourlevata. Ačkoli se soubor nechal inspirovat tímto obsáhlým románem, vytvořil vlastní, uzavřený příběh o světě plném nesvobody a pokřivených vztahů. Děj se odehrává v neurčeném internátu, v nespecifikovaném čase a místě. Tíživost příběhu vyvolávají především světelné efekty a pohybové kreace, které jsou spolu s hudbou efektní součástí inscenace a podporují ponurou a nebezpečnou atmosféru. Škoda jen, že někdy zastihují jednání postav tím, že mají větší význam. Na jevišti se nachází zeď, na kterou lze psát; ačkoli je zpočátku využívána, její význam během představení ustupuje. Představení obsahuje silné momenty, například úvodní společný zpěv, který pomalu sílí a evokuje atmosféru uniformity a poslušnosti obyvatel internátu. Významné je také použití hracího stroje jako symbolu osobní vzpomínky a osobního předmětu, který je v internátu pravděpodobně zakázáno vlastnit. Inscenace se opírá o obecnější metafory a symboly, které jsou tvůrcům jasné a motivované, avšak jejich význam není vždy snadno přístupný divákům. Ačkoli je zjevné, že tématem je odvaha ke vzpouře v totalitním světě a důležitost přátelství, vznikají otázky a nejasnosti narušující plně porozumění příběhu a tématu. Například: kdo jsou ty děti, jak se tam dostaly, kdo jsou jejich strážci (jsou také oběti?), co představují obyvatelé internátu, když na sebe obléknou kapuci stejnou jako jejich vězňatelé, mají všichni prázdné kufry, nebo jen někteří, jak přišli o věci z kufrů apod.? Klíčový moment vzpoury dětí proti vězňatelům si zaslouží hlubší propracování a silnější motivaci, protože náhlý obrat a úspěch působí málo uvěřitelně. Přesto oceňujeme rozhodnutí souboru zabývat se závažným tématem; je zřejmé, že soubor této tematice věří, aktivně s ní pracuje a poctivě ji předává publiku.

Rozdvojený svět

Téma totality se objevilo i v představení souboru HOP-HOP ze ZUŠ Ostrov. Tento zkušený soubor přináší příběh o době, kdy existoval dvojitý svět – veřejný a domácí, ale také východní a západní. Předlohou je rukopis vedoucí souboru, která inscenaci otevírá i uzavírá. Minutovník symbolicky ohraničuje vyprávěný čas a na rudé sovětské vlajce varovně nastavuje čas nový. Neklidná současnost tak prostupuje do závěru představení. V lektorském sboru bylo diskutováno, zda vstup autorky textu na jeviště inscenaci prospívá či nikoli. Svět kolem sebe v komunistickém Československu vidí malá Anežka, která postupně dospívá a události života svého otce vnímá od naivního vidění až po uvědomění si skutečné reality. Inscenace je založena na vyprávění, ve kterém se střídají čtyři dívky v roli Anežky, každá zastává jednu etapu jejího života. Dívky vyprávějí a rozehrávají vybrané epizody s energií a je zřetelné, že si za svým vyprávěním stojí, vědí co a proč hrají. Vyprávěné pasáže doplňují krátkými hranými situacemi, které kultivovaně, s nápaditostí a řemeslně dovedně předchozí vyprávění ilustrují a někdy rozvíjejí. Atmosféru té doby na jevišti skvěle dokresluje četné cedule s komunistickými hesly. Klíčovým prvkem příběhu je Anežčin vztah k otci, jehož životní osud celou inscenací prostupuje. Některé části, jako epizody o skautingu, však působí poněkud vložene a odvádějí pozornost od hlavního tématu. Mezi nejsilnější momenty patří přechod hranic pod dohledem tanků i situace z každodenního života v uzavřeném Československu, jako zakázané převážení zboží přes hranice či potupné žádosti o výjezdní doložku, aby mohl člověk jet do zahraničí. Inscenace tak nabízí jasnou výpověď o době, kterou členky souboru naštěstí nezažily.

Orfeus

Představení souboru Myšmaš ze ZUŠ Turnov bylo milým zakončením letošní přehlídky Dětská scéna. Známy příběh lásky Orfea a Eurydiky byl zpracován velmi jednoduchými a stylově čistými prostředky. Členové souboru k vyprávění přistoupili s nadhledem, což přineslo inscenaci lehkost, hravost a jemný humor. Byla patrná souhra celé skupiny a přesnost, s jakou dokázali završit situace pointou. Na jevišti nepřehrávají, jsou autentičtí, nevytvářejí humor, ale jednají v rámci jasně vykreslených situací a vztahů. Rozumějí velmi dobře podstatám situací, principu humoru a pointám. Je patrné, že je samotná hra bavi. Hravost je podstatou této inscenace. Klíčovou úlohu tvoří zpěv jak Orfea, tak celého chóru. I když jsou melodie a texty jednoduché, zpěv je sebevědomý a přesvědčivý. Není pochyb, že Orfeus svým zpěvem může otevřít i brány podsvětí. Vše je provedené s vkusem a ve vhodné míře. Scénografie je funkční, přičemž kostýmy se proměňují v rekvizity a zastávají části scény, jako je např. vchod do podsvětí nebo loď. Tato inscenace dokazuje, že i velká témata, jako je láska a její ztráta, lze vyprávět s humorem a nadhledem, aniž by byla oslabena jejich síla.

Hana Císiovská

ZEPTALI JSME SE...

... NA DIVÁCKÉ DOJMY O 5. BLOKU

Bod 52 internátního řádu

Adéla (14)

Nejsem si jistá, že jsem to úplně pochopila. Ale líbila se mi hudba a tanec.

Simona (17)

Zaujalo mě střídání normálního a takového nebezpečného světa.

Radim (17)

Byla tam na mě moc hlasitá hudba. A moc jsem nepochopil výběr hudby v kombinaci s písničkou Černé oči. Zajímavá byla plátina, na která malovali, jen už se s nimi potom moc nehrálo, to byla škoda.

Tobiáš (16)

Líbilo se mi, že herci hráli – malovali na zeď ještě před začátkem představení.

Danča

Tohle je asi první představení, které jsem viděla, že využilo naplno prostoru tohoto velkého jeviště ve Fabrice. Byla dobře zvolená a výrazná hudba a líbilo se mi ohleduplné upozornění diváků na to, že budou blikat světla.

Lucka

Mně se líbilo využití barev. Zejména zelené, která se běžně opomíjí. Nedokážu si představit, že by takový internát mohl existovat. Překvapila mě laskavost hlavní postavy, když se vzdala své nejcennější hračky, aby udělala dívce radost.

Orfeus

Kryštof

Chválím humor, který byl perfektní. Sál byl pořád plný smíchu. Byla znatelná dobrá pedagogická práce a všichni herci ke hře přispěli stejně.

Viky

Mám ráda antické příběhy a tenhle taky znám, takže jsem se na to ráda podívala. Soubor použil minimum rekvizit a předvedl výbornou hravost s pláští. Navíc bylo představení opravdu vtipné.

Pavel (50)

Teď si budeme všichni zpívat.

Lucka (18)

Bylo to vtipné, sedlo to do prostor. A zajímavá byla i věková skupina.

Danča (17)

Líbilo se mi opakování. Byla to komedie s tragédií, to bylo dobré. A taky ta píseň a živá hudba: štěrchátka, kytara... Taky mě zaujalo používání dlouhých rukávů.

Rozdvojený svět

Pavel (40)

Silný divadelní zážitek. Skvělé herectví a energie těch holek. Na konci hodně diváků brečelo.

Kačka

Líbilo se mi, že to bylo osobní. Že jsme věděli autorku, ústřední postavu i herečku, o které příběh byl.

Petra

Střídání hlavních rolí, hlavní i další postavy hrál každou chvíli někdo jiný. Bylo to zajímavé a netradiční.

Káťa (16)

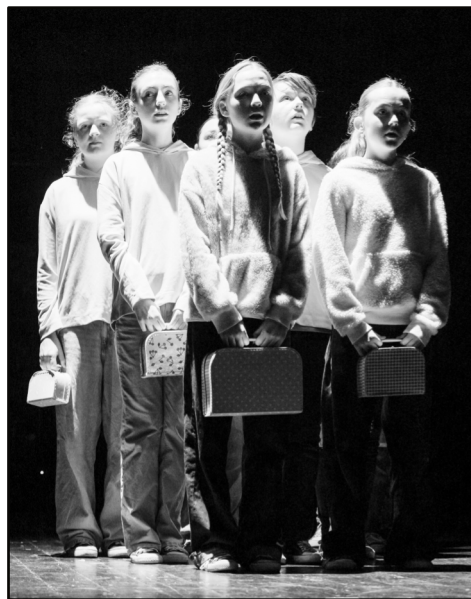
Líbilo se mi, že příběh vyprávěla malá holčička, nepůsobilo to celé poučně. Ale bylo uvěřitelné, že opravdu nerozumí tomu, co se děje kolem.

Ester (21)

Musím ocenit přehlednost celého představení. Všechny herečky hrály více postav, ale díky zástupným znakům nebyl problém se v celém představení vyznat.

Ptali se jp, tv, ms

VČERA JSME VIDĚLI...

Bod 52 internátního řádu

Orfeus

Rozdvojený svět

NAHLÉDLI JSME DO...

... DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU O 5. BLOKU

Dnešní diskusní klub byl komorní, sešly se pouze dva soubory. Bavili jsme se nejprve o představení **Bod 52 internátního řádu**. Silným momentem pro děti byla scéna protestu proti režimu, dále dívka zavřená ve sklepe s obrázkem nebe, ve kterém vidí naději, a prohledávání kufrů hlídačem.

Protože se soubory navzájem neviděly, povídali jsme si o vzniku jejich inscenace. Soubor Myšmaš z Turnova prozradil, že vzniklo z jejich potřeby vytvořit představení, kde se zpívá a jehož příběh vychází z mýtu.

Soubor HOP-HOP z Ostrova chtěl prozkoumat téma období komunismu. Prozradil, že na jejich přání vedoucí souboru Irena Konývková napsala čtyři příběhy ze svého života. Společně je pak dramatizovali a hledali výsledný divadelní tvar. Dívky reflektovaly, jak se jim v průběhu dne hrálo a měly dobrý pocit z představení, kdy na ně publikum reaguje a jde s nimi příběhem.

Kateřina Žarníková a Lenka Janyšová

VČERA JSME VIDĚLI...

Bod 52 internátního řádu

Orfeus

Rozdvojený svět

ZAPSALI JSME...

... Z VEŘEJNÉ DISKUSE O PŘEDSTAVENÍCH 5. BLOKU

Bod 52 internátního řádu, Šílený děti, SVČ Lužánky, Brno

Představení ocenilo zhruba 99 % diváků. Největší ocenění pak v diskusi dostalo za práci se světlem, konkrétně zeleným, které se na jevišti zase tak často nevidí. Někteří jej interpretovali jako symbol zla. Jen v jednom momentě nebyly postavy dobře vidět, a to když se představovaly.

Hra byla obecně plná symboliky. Jako další se identifikovaly například plný kufr (plný kufr, hodně vzpomínek, které děti měly na domov), prázdný kufr (žádné vzpomínky na domov nebo předešlý život). Další pochvalu dostala píseň Černé oči, jděte spát. Ale jen od části diváků. Druhé polovině vadilo, že občas byl problém s rytmem, a to nejen u písní, ale i u pohybu do hudby. Největší nedostatek diváci spatřili v časové linii. Byla jim nejasná a netušili, jestli se jedná o retrospektivu nebo chronologii.

Inscenace vyvolala také mnoho otázek. Tady jsou některé z nich. Proč byl kladen tak silný důraz na motiv pomalovaných zdí? Mělo to hrát nějakou větší roli? Co mělo znamenat to „Nebe“? Proč měla hlavní postava tak plný kufr oproti ostatním? Čím to bylo způsobeno? Jaká je vlastně symbolika samotného kufříku? Kdo, jak a proč unášel děti do internátu? Proč tam vlastně jsou a jak se tam dostávají?

Závěrem došlo ke shrnutí, že práce na jednotlivých částech byla velmi dobře zvládnuta, ale tyto části na sebe poté měly problém navázat nebo spolu nějakým způsobem komunikovat.

Zapsal Tomáš Větrovský

Orfeus, Myšmaš, ZUŠ Turnov

V odpověď na otázku: „Co vás na inscenaci potěšilo?“ zněla Stodolou chvála za celkové pobavení. Kombinace známého tématu a typu humoru, kterou soubor předvedl, přišla divákům vhod. Kromě vložených drobných mikrogagů, které byly podpořeny hráčstvím souboru na jevišti, diváci zmínili také vtip opakování určitých replik. Ty se opakovaly také prostřednictvím písně, kterou někteří ještě hodnou chvíli po představení nedostali z hlavy. Oceněna byla živá hudba na jevišti a hovořilo se o tom, že nám zároveň přiznávala hraní si na jevišti, nikoli interpretaci příběhu. Diváci pochválili také výběr představitele Orfea a smysl pro nadsázku celého souboru. Lektorů připomněli, že k tomu, aby nadsázka na jevišti fungovala, musí v kolektivu panovat důvěra. Otázku vyvolalo zmizení Euridiky a objevení její interpretky hned v další scéně. Stačilo diváckému oku zmizení divadelního znaku? Podle lektorů nám například tato situace dobře ilustrovala, že hravost je v představení Orfeus zkrátka tématizovaná. Od lektorů také zaznělo, že jsme v představení mohli vidět svobodu v přesné struktuře. Diváci ocenili také kostýmy souboru a zároveň jejich maximální využití při ztvárňování různých rolí nebo prostředí.

Zapsala Markéta Somolová

Rozdvojený svět, HOP-HOP, ZUŠ Ostrov

Moderátor Roman Černík vyzval naposledy diskutující k vyjádření osobního zaujetí k inscenaci. Zazněly promluvy jako: osobní zpověď; ukázání konkrétní osoby, které se příběh stal, na jevišti; postupné střídání hereček v hlavní roli i kolektivní role tatínka; dramaturgická jasnost a přehlednost; plynulý spád; poutavost mluvních složky; scénograficky stačily čtyři židle na tvoření různých mizanscén a prostředí; perspektiva vyprávění z pohledu dítěte; silná scéna útoku, kdy všechny čtyři dívky přehajjí lesem v košili a s černým pytlek na hlavě.

Diskuse se na chvíli stočila k retro vzpomínkám na období socialismu a vysvětlování některých, dnes málo známých, faktů (zašpinění nových bot pořízených ve východním Německu; pionýrský šátek; samizdat, výjezdni doložka atd.). Skrze to se přítomní studenti snažili dobrat i časového řazení v historickém kontextu (zrušení skautů, invaze sovětských vojsk...).

Poté se přešlo k otázkám a nejasným místům představení. Někteří zmiňovali úvodní a závěrečnou přítomnost pamětnice-autorky-pedagožky na jevišti v rámci inscenace. A to v souvislosti s replikou: „Já bych se nenarodila, kdyby otce nechtyli při pokusu o útěk za hranice. To by se nepotkal s maminkou.“ A jaký byl význam natažené kuchyňské minutky?

Zapsal Josef Pekárek

VČERA JSME VIDĚLI...

Bod 52 internátního řádu

Orfeus

Rozdvojený svět

KOMIKS

SÍŤ

@detska_scena_svitavy

www.facebook.com/DetskaScena

www.drama.cz/ds

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY

8.30–12.00 semináře A–C

Fka Fabrika Svitavy

ČTVRTEK 19. ČERVNA

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 6.

Redakce: Josef Pekárek (šéfredaktor), Markéta Somolová, Tomáš Větrovský, Vojtěch Matějčíčka, Pavel Kocych (grafika a sazba), Ivo Mičkal a Majda Slámová (foto). Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. podlaží Fabriky Svitavy. Neprošlo jazykovou korekturou.

Uzávěrka čísla 6. - 18. června 2025 v 23:01. Náklad 50 ks.

